

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วันนับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชจำนวน ๒ พันธุ์พืช ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ดังนี้

๑. ถั่วเขียวพันธุ์ชัชยานา ๘๔-๑
๒. ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า ๕

ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชทั้ง ๒ พันธุ์พืชให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ว่ากรณียื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๙๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศเป็น ต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

ลงนาม

(นางวิณา พงศ์พัฒนานนท์)

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ถั่วเขียวพันธุ์ชัชนาถ 84-1

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล อธิบดีกรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ กรมวิชาการเกษตร เลขที่ 50 ถ.พหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2579 3930-1

แหล่งที่มาและประวัติ

ถั่วเขียวพันธุ์ชัชนาถ 84-1 เป็นถั่วเขียวพันธุ์กลายที่คัดได้จากพันธุ์ชัชนาถ 36 ที่ผ่านการฉายรังสีแกมมาอัตรา 500 เกรย์ ในปี 2538 ทำการคัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ และศึกษาข้อมูลจำเพาะของพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัชนาถ ระหว่างปี 2538-2553

ขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์

นำเมล็ดถั่วเขียวพันธุ์ชัชนาถ 36 ไปฉายรังสีแกมมาในปริมาณ 500 เกรย์ ด้วยเครื่องแกมมาเตอร์ของภาควิชารังสีประยุกต์และไอโซโทป คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นำเมล็ดที่ได้จากการฉายรังสีมาปลูกและคัดเลือกตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ช่วงที่ 1 (M₁) ทำการปลูกที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัชนาถ ในฤดูแล้งปี 2538 ช่วงที่ 2-4 ทำการปลูกและคัดเลือกแบบ single pod descent (เก็บเพียงต้นละ 1 ฝัก) ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัชนาถ ในปี 2538-2539 ในช่วงที่ 4 เก็บเมล็ดแต่ละต้นแยกกัน เพื่อใช้ในการปลูกแบบต้นต่อแถว ในช่วงที่ 5 ในฤดูแล้งปี 2540 คัดเลือกสร้างเป็นสายพันธุ์กลายได้ทั้งหมด 32 สายพันธุ์ คัดต้นที่มีลักษณะทางการเกษตรดีได้ 27 สายพันธุ์ เพื่อนำเข้าประเมินพันธุ์ ดังนี้ การเปรียบเทียบเบื้องต้น การเปรียบเทียบมาตรฐาน การเปรียบเทียบในท้องถิ่น และการเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร โดยใช้พันธุ์มาตรฐานชัชนาถ 36 และกำแพงแสน 1 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช/ประเภท พืชไร่ตระกูลถั่ว ชื่อวิทยาศาสตร์ *Arachis hypogaea* L. วงศ์ Leguminosae
ลำต้น การเจริญเติบโตของต้นตั้งตรง โคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยงมีสีเขียว
ใบ รูปร่างใบย่อยใบกลางเป็นรูปคล้ายสามเหลี่ยม ความยาวใบย่อยใบกลาง 10.5 เซนติเมตร ความกว้างใบย่อยใบกลาง 6.8 เซนติเมตร ความยาวก้านใบ 11.5 เซนติเมตร มีขนที่ใบมาก ใบมีสีเขียว สีใบด้านบนเข้มกว่าด้านใต้ใบ ก้านใบมีสีเขียว
ดอก/ช่อดอก วงกลีบเลี้ยงมีสีเขียว กลีบดอกสีเหลืองอ่อน ความยาวก้านชูช่อดอก 12.5 เซนติเมตร ตำแหน่งของช่อดอกอยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม
ฝักสี ฝักอ่อนมีสีเขียวอ่อน ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่-ปานกลาง ฝักแก่มีสีดำ ฝักแก่มีลักษณะกลม ลักษณะขั้วเมล็ดไม่เว้า ตำแหน่งของขั้วเมล็ดอยู่ที่กึ่งกลาง ฝักแก่ไม่แตก

ผล/เมล็ด	ลักษณะเมล็ดเป็นรูปทรงกระบอก และมีสีเขียว
ลักษณะเด่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลผลิตสูง โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 226 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ชัชวาท 36 และ กำแพงแสน 1 ร้อยละ 4 และ 7 ตามลำดับ 2. เปอร์เซ็นต์แป้งสูง เหมาะสำหรับการแปรรูปเป็นวุ้นเส้น โดยให้เปอร์เซ็นต์แป้ง 54.85 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่าพันธุ์ชัชวาท 36 และกำแพงแสน 1 ร้อยละ 5 และ 4 ตามลำดับ และให้ผลผลิตแป้ง 124 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ชัชวาท 36 และกำแพงแสน 1 ร้อยละ 9 และ 12 ตามลำดับ 3. ขนาดเมล็ดใหญ่ โดยให้น้ำหนัก 1,000 เมล็ด เฉลี่ย 69 กรัม สูงกว่าพันธุ์ชัชวาท 36 และกำแพงแสน 1 ร้อยละ 5 และ 6 ตามลำดับ 4. น้ำหนักถ่วงออกสูงและมีรสชาติค่อนข้างหวาน เหมาะสำหรับการเพาะถั่วงอก โดยให้ น้ำหนักถ่วงออกสูงกว่าพันธุ์ชัชวาท 36 และกำแพงแสน 1 ร้อยละ 3 และ 1 ตามลำดับ
พื้นที่แนะนำ	เหมาะสำหรับปลูกในสภาพการผลิตพืชไร่ทั่วไป

รูปแบบการเจริญเติบโต: ตั้งตรง

สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง: เขียว

สีของใบ: เขียว

สีกลีบดอก: เหลืองอ่อน

ตำแหน่งของช่อดอก: อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม

สีฝักอ่อน: เขียวอ่อน

สีฝักแก่: ดำ

สีเมล็ด: เขียว

ภาพแสดงลักษณะถั่วเขียวพันธุ์ชัชยานาท 84-1

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 5

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล อธิบัติกรมวิชาการเกษตร
 ที่อยู่ กรมวิชาการเกษตร เลขที่ 50 ถ.พหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 โทรศัพท์ 0-2579 3930-1

แหล่งที่มาและประวัติ

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 5 หรือ TF2⁵/GC-B-5-4-B-B เกิดจากการผสมข้ามพันธุ์ฝ้ายระหว่างพันธุ์ฝ้ายตากฟ้า 2 กับพันธุ์ฝ้ายเส้นใยสีเขียว (Green Cotton) ในปี 2543 และทำการผสมกลับ 4 ครั้ง ระหว่างปี 2544-2545 โดยในการผสมกลับแต่ละครั้งทำการเก็บรวมเฉพาะต้นที่มีลักษณะคล้ายพันธุ์ตากฟ้า 2 แต่ให้เส้นใยสีเขียว จากนั้นทำการปลูก BC₄F₁ ในปี 2546 แล้วทำการเก็บรวมเฉพาะต้นที่มีลักษณะคล้ายพันธุ์ตากฟ้า 2 แต่ให้เส้นใยสีเขียว แล้วนำไปปลูกเป็น BC₄F₂ ในปี 2547 ภายใต้สภาพการปลูกเชื้อโรคใบหงิกสามารถคัดเลือกและเก็บเมล็ดรายต้นเฉพาะต้นที่มีลักษณะคล้ายพันธุ์ตากฟ้า 2 แต่ให้เส้นใยสีเขียวและต้านทานต่อโรคใบหงิกจำนวน 574 ต้น แล้วจึงนำมาปลูกคัดเลือกแบบต้นต่อแถวในช่วงที่ BC₄F₃ เมื่อปี 2548 สามารถคัดเลือกต้นที่ให้ผลผลิตสูง คุณภาพเส้นใยดีและมีสีเขียวได้ 66 ต้น จาก 30 แถว จึงทำการปลูกคัดเลือกแบบต้นต่อแถวและสมอต่อแถว ในปี 2549 ในช่วงที่ BC₄F₄ จำนวน 156 แถว แล้วคัดเลือกแถวที่มีทรงต้นโปร่ง มีความสม่ำเสมอที่ดีและมีเส้นใยสีเขียวได้ 27 สายพันธุ์ จึงได้นำไปปลูกคัดเลือกในช่วงที่ BC₄F₅ ปี 2550 โดยสามารถคัดเลือกสายพันธุ์ ที่มีทรงต้นโปร่งและมีความสม่ำเสมอที่ดี ตลอดจนมีเส้นใยสีเขียวได้ 20 สายพันธุ์ แล้วจึงทำการประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์พืชของกรมวิชาการเกษตร และประเมินลักษณะต่าง ๆ ระหว่างปี 2551-2555 ดำเนินการโดยศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ฝ้าย ชื่อวิทยาศาสตร์ *Gossypium hirsutum* วงศ์ Malvaceae

ต้น มีทรงต้นค่อนข้างโปร่ง คล้ายกับพันธุ์ตากฟ้า 2 ความสูงต้นค่อนข้างสม่ำเสมอเฉลี่ย 1.27 เมตร มีกิ่งกระโดง 2 กิ่ง และทำมุมแหลมกับลำต้น มีกิ่งผล 14 กิ่ง บนลำต้นมีขนเห็นชัดเจน และมีต่อมพิษกือสซิปอลทุกส่วนของลำต้น (เห็นเป็นจุดดำ)

ใบ ใบมีขนาดปานกลาง แผ่นใบมีลักษณะระหว่าง palmate กับ digitate 3-5 แฉก ขอบใบหยักเว้าลึก จนทำให้เห็นเป็นแฉกได้ชัดเจน และจักใบมีลักษณะยกขึ้น (ridged) มีขนปกคลุมในระดับน้อย

ดอก เป็นดอกเดี่ยว มีกลีบดอก 5 กลีบ ดอกสีครีม ไม่มีจุดสีที่โคนกลีบดอกด้านใน อับละอองเกสรตัวผู้สีครีม เกสรตัวเมียสีครีม วันออกดอก 50% เฉลี่ย 47 วัน นับตั้งแต่วางดอก 50% ไร่ประดับดอกกว้าง มีต่อมสีที่ไร่ประดับน้อย

สมอและเมล็ด สมอเป็นรูปไข่ จำนวนสมอเฉลี่ย 22 สมอต่อต้น น้ำหนักปุ๋ยฝ้ายรวมทั้งเมล็ดเฉลี่ย 5.13 กรัมต่อสมอ อายุเก็บเกี่ยว 110-150 วัน จำนวนเมล็ดต่อสมอเฉลี่ย 30 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ดเฉลี่ย 12.9 กรัม

ลักษณะอื่น ๆ เป็นฝ้ายพันธุ์ที่มีเส้นใยสีเขียวยาวโดยไม่ต้องฟอกย้อม และต้านทานต่อโรคใบหงิก ผลผลิตปุ๋ย ทั้งเมล็ดเฉลี่ย 192 กิโลกรัมต่อไร่ มีคุณภาพเส้นใยดีมาก เปอร์เซ็นต์หีบ 23.3% ความยาวเส้นใยเฉลี่ย 1.25 นิ้ว ความเหนียวของเส้นใย 21.5 กรัมต่อเท็กซ์ ความสม่ำเสมอของเส้นใย 57 และความละเอียดอ่อนของเส้นใย 2.6

คุณสมบัติของฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 5 เปรียบเทียบกับพันธุ์ตากฟ้า 2 ที่เป็นพันธุ์รับรองของกรมวิชาการเกษตร พบว่า พันธุ์ตากฟ้า 5 มีเส้นใยสีเขียวยาว แต่มีเปอร์เซ็นต์หีบต่ำกว่าพันธุ์ตากฟ้า 2 ในขณะที่พันธุ์ตากฟ้า 2 มีเส้นใยสีขาว และมีคุณภาพเส้นใยดีเด่นในระดับเดียวกับพันธุ์ตากฟ้า 5 คือ

คุณภาพเส้นใย	พันธุ์ตากฟ้า 2	พันธุ์ตากฟ้า 5
เปอร์เซ็นต์หีบ	36.23	23.3
ความยาว (นิ้ว)	1.22	1.25
ความเหนียว (ก./เท็กซ์)	23.2	21.5
ความสม่ำเสมอ	58	57
ความละเอียดอ่อน	4.1	2.6

ทรงต้น : กลม

สีกลีบดอก : ครีม สีอับละอองเกสร : ครีม

รูปร่างใบ : มีลักษณะระหว่าง palmate กับ digitate 3-5 แฉก

ลักษณะสมอ : ไข่

สีของปุยหรือเส้นใยฝ้าย: เขียว

ภาพแสดงลักษณะของฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 5